

Gospodarske stvari.

Čuvaj gorice.

Menda nobena stvar nima toliko sovražnikov ali prijateljev, kakor jih ima gorica: v vinograd vse sili. Vzami le poškodnice, opisane od Fr. Erjavca, ali škodljive rastline, opisane od g. prof. Cilenška; vsaka bi rada v gorici živela, rastla, cvetla. Res, od najmanjše živalice do mogočnega človeka, vse hlepi po grozdu ter želi vinogradničarju škodo delati. Zato so že stari narodi pazili na svoje gorice, so jih zavarovali in čuvali. Sredi vinograda so postavili visok stolp za čuvaja, ki je ondi prebival in zverino odganjal; okoli pa so obdali zid. To je povzel prerok Izaija v svoji pridigi, ko pravi: »Vinograd je imel moj ljubi vrhu tolstega griča. Ogradil ga je in kamenje po njem pobral, zasadil ga je zlahtno, na sredi njega je zazidal stolp«. (Iz. 5, 1—2).

To sicer ima duhovni pomen, kako bi naj človek svoj vinograd, neumrjočo dušo, varoval pred lisicami zvitihi zapeljivcem, odstranil kamenje greha, postavil stolp krščanske čuječnosti; vendar nas pa tudi v besednem pomenu uči: na gorice lepo paziti, oskrbeti jim čuvaja gorice.

1. Ograja je prvi čuvaj gorice. Že za oko je lepo, ako imaš svoj vinograd ograjen; sleherni popotnik te bo pohvalil, da si skrben gospodar. Ograjo si pa navadno napravimo iz soh in lat, kar je posebno za tiste kraje lahko, kjer je še les doma. Pozimi posekamo kostanj ali hrast, ki se je zrodil; ga prerežemo na primerno debele kose za 6—7 črevljev dolge; ga stešemo, spodaj opalimo, v teru namočimo, in v zemljo za dva sežnja narazno utrdimo. Potem te sohe preprežemo ali zvežemo z rantami ali pa drotom, žicami; pribijemo, oziroma privežemo za pedenj narazno kole, in napeljamo rozge, pa ne preblizu drota. Taka ograja ni predraga, je trpežna, in ti gorico dobro varuje pred živino in tudi pred nemarnimi ljudmi, ki v mokrem vremenu in v blatu radi stopijo raz navadni pot v vinograd ter vse pomandraj, trs in grozd. Je trpežna, ker traja 15—20 let in še več. Tudi na take brajde ali ograjo napeljani trseki so rodovitni. Torej, ako le spremoreš, oskrbi si tega čuvaja, napelji si ograjo okoli gorice.

2. Viničar je drugi varuh gorice; on stanuje blizu nje; jo vsak dan vidi in hodi po njej. Zato mora vse odpoditi in zabraniti, kar bi utegnilo v vinogradu škodo delati. Viničar mora na gorico paziti, kakti na svojo lastnino. To je dolžen pri svoji vesti, in tudi postava ga na to veže, ko pravi § 12: »Viničar je dolžen gospodarja v vseh ukazih, ki se te službe tičejo, ubogati; proti njemu in njegovim ljudem se spoštovančno obnašati, in spodobno zadržati; nadalje je dolžen vsako škodo na polju in pahištvu naznaniti gospodarju in mora sploh vse svoje moči napenjati, da vsako škodo, posebno tisto po požaru, tatvini grozda, sadja, krme, drv, stelje, orodja in drugih reči odvrta«. § 13: »Viničar je dolžen storjeno škodo, katero je on sam ali njegovi domačini ali posli zakrivali, ali katero je njegova živina na vinogradskem posestvu storila, povrniti po določbah državlanskega zakona«. § 15. »Zmikanje, tatvina grozda, sadja, lesa, mladik ali živice, krme, stelje, gnoja vsake vrste ima za krivega viničarja razun nasledkov, ki ga po splošnem kazenskem zakonu zadevajo, še tudi odstranitev iz službe takoj za seboj«. (Vin. buk.) Tako je tedaj višja oblast viničarja postavila za čuvaja gorice. Zato mora biti prav vesten, posebno ondi, kjer posestnik daleč proč prebiva, da morda leto in leto ne more doiti gledat. Viničarji! Nikdar ne mislite: Da le jaz svoje plačilo dobim, drugo mene nič ne briga. Po-

stava in vaša vest vas vežeta, da na gospodarjeve gorice lepo pazite; vi ste čuvali vinograda.

3. Čuvaj gorice pa je tretjič gospodar sam, ki mora svoje oči povsodi imeti; posebno na gorice lepo paziti, ker so drage in ker rodijo dobro kapljico. Kjer je tvoj zaklad, tam bo tudi tvoje sree, misli in oči. Dober gospodar mora pri vsakem goričnem delu biti navzoč, in še poleg delati, posebno pri rezi in kopi. Ne stoj oddaleč, ne nosi rok križem ali v žepu, ne puši smodke v senci, v pivnici ali skozi okno, bodi le v gorici pri težakih, zberi si primerno delo, samo da boš za čuvaja na delu. V gorici je vsako delo imenitno, ne sramuj se ga! Vzami škarnje, vinjek, žago, motiko, snaži, trgaj, če tudi gosposko sukno nosiš. Težaki bodo imeli večje veselje in zvestobo pri delu. Pazi tudi na ljudi, da bodo lepo v redu delali; kdor dobro ne dela, mu daj prijazen poduk, opominj ali pa tudi odpust. Tudi na njihove pogovore pazi, da ne bodo grdo govorili ali pa kleli, kar vse nesrečo privleče črez gorice. Pazi na viničarjijo, da ne bo jama gnjusobe in spotike za druge ali za-te. Ne zlorabi svojih stanovnikov, bodi jim čuvaj njihove nedolžnosti in svojega poštenja, ki je najdražji zaklad, in sreča za te in tvojo hišo!

Gospodar, bodi pameten čuvaj svoje gorice; obišči jo vsakih 14 dni! Poglej po hramu, v gorici in okoli vinograda, bodi pošteno prijazen, pcedi kupico vina, in idi zopet pobožno domov, da boš pri molitvi in večerji zopet med svojo rodbino — brez sumičenja — ker je sv. nedelje večer! (Konec prih.)

Žitne cene v Mariboru od 14. do 21. septembra
Po hektolitrih: pšenica 5 fl. 85 kr., rž 5 fl. 10 kr., ječmen 4 fl. 75 kr., oves 3 fl. 40 kr., turšica ali koruza 5 fl. 5 kr., proso 5 fl. 20 kr. in ajda 4 fl. 70 kr.

Sejmovi. Dne 28. septembra v Poličanah (za svinje). Dne 30. sept. na Vranskem, pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, na Pilštanju, v Šoštanju in Marenbergu, Dne 30. sept. pri Sv. Jakobu v Dolu in Arvežu. Dne 1. oktobra v Radgoni. Dne 2. okt. na Ptuj in v Imenem (za svinje). Dne 3. okt. na Bregu pri Ptuj (za svinje). Dne 4. okt. v Jurklostru. Žalcu, pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, v Artičah in na Spod. Polskavi (za svinje.)

Dopisi.

Iz Maribora. (»Dijaška kuhinja«.) To društvo je imelo IV. občni zbor dne 20. septembra v slovanski čitalnici. Prislo je precejšno število udov. Za srednješolsko mladino toli skrbni predsednik, preč. g. kanonik dr. J. Križanič, otvori zborovanje, pozdravi navzoče ter na kratko opiše delovanje društva v preteklen šolskem letu: 70 dijakom je dala »Dijaška kuhinja« 14tisoč obedov. Nato poroča denarničar, preč. g. kanonik dr. Iv. Mlakar. Med udi in prijatelji društva se je lani nabralo 445 gld.; župnik J. Novak je volil 50 gld., dekan Šuta 10 gld.; 265 gld. 87 kr. so darovali posebni dobrotniki »Dijaške kuhinje«: gg. dr. J. Glančnik, magister Ferk in meščan Fr. Bindlechner; nekatere družbe in gostije, zlasti na Murskem polju, so poslale 70 gld. 71 kr.; slavne posojilnice: mariborska 350 gld., ptujska 50 gld., manjše zneske pa posojilnica konjiška, makolska in marenberska. Dohodki so znašali 1361 gld. 56 kr., stroški pa tudi toliko. Vsi blagi dobrotniki in dobrotnice zaslužijo javno pohvalo. »Živio!« zakličejo trikrat vsi zborovalci. Javno in iskreno zahvalo pa tudi zasluži preč. g. denarničar, kakor je potem omenil preč. gosp.

predsednik. Nato je bila volitev odbora. Predsednikom je bil soglasno izvoljen preč. g. dr. J. Križanič; v odbor pa p. n. gg. dr. J. Mlakar, dr. J. Glančnik, magister Ferk, dr. A. Medved, profesor J. Kavčič in profesor J. Žitek. Denarničar je zopet postal kanonik dr. J. Mlakar, tajnik pa profesor dr. A. Medved. Domoljubi slovenski! Ne zabite »Dijaške kuhinje« mariborske! Slavne posojilnice, pridite odboru tudi letos na pomoč! Vašo dobrotljivost Vam bode povrnil Bog, hvaležna Vam bode srednješolska mladina in z njo ves slovenski rod!

Iz Krčevine pri Ptuj. (Napredek v občini). Odkar je Krčevina v slovenskih rokah, t. j. v zadnjih treh letih, se je tu že marsikaj premenilo. Napredujemo, četudi počasi. Imamo še sicer tri nemškutarje in enega Nemca v občinskem zastopu; toda tem je sedaj več ali manj jezik zavezan. Ko je »St. Gosp.« lani v št. 46. poročal o jeziku občinskih pečatov v ptuj-skem okraju, še je bila tudi Krčevina med tistimi, ki imajo čisto nemški pečat. Toda poboljšala se je in si naročila samoslovenski pečat z napisom: »Občinski urad Krčevina pri Ptuj«. Tako je prav! Kaj pa sosedje? Boste li še nadalje pritiskali nemško sramoto na slovenska uradna pisma? So župani, ki dobro slovenski uradujejo, pa se ne morejo znebiti nemškega pečata; drugi zopet spreminjajo samonemške pečate v slov. nemške, znamenje, da se jih toliko hvalisana nemščina drži kot polža hišica, dasiravno ima naš jezik na slov. tleh isto pravico kakor nemški. — Pa še več! kmetijsko bralno društvo smo si ustanovili, katero nas bode podučevalo o vsem potrebnem, budilo v nas katoliško in slovensko zavest ter nas učilo vzboljševati gospodarstvo. Zato pa se le vsi Krčevinarji in sosedje z Grajene in Mestnega vrha oklenite novega društva!

Iz Ljutomer. (Sklep šolskega leta.) Tukajšnja Franc-Jozefova deska in dekliška šola je sklenila šolsko leto v petek, dne 13. septembra s primerno cerkveno in šolsko slavnostjo. Po božji službi je bila slavnost v prostorni in lepo ozaljšani telovadnici. Počastili so to slavnost s prisotnostjo g. c. kr. uradni voditelj pl. Cron z gospo soprogo, velč. gosp. dekan Skuhala z obema gg. katehetoma, gospa Šlamberger, g. načelnik Kukovec z člani krajnošolskega sveta, več odličnih šolskih prijateljev in tudi mnogo starišev. Gosp. nadučitelj Robič nam je podal v krepkem nagovoru letni pregled deške in dekliške šole, katero je obiskovalo 288 dečkov in 303 deklice. Učni uspeh more se imenovati prav povoljen, ker sposobnih za višji razred oziroma oddelek je v obeh šolah čez $\frac{1}{4}$ otrok, med temi 33 dečkov in 71 deklic z odliko. Tudi letos je storila šola zopet en korak naprej; dobila je namreč nove telovadne priprave za telovadni poduk. G. nadučitelj je potem otrokom na srce polagal hvaležnost do Boga, do presvetlega cesarja, do dobrih starišev, katehetov, učiteljev in učiteljic, krajnega šolskega sveta in do vseh šolskih debrotnikov. Naposled je otroke opominjal, naj zlati čas svoje mladosti zmirom in tudi zdaj v počitnicah dobro uporabljajo. Ko so dečki zapeli koračnico »Telovadska«, sledila je ogledna telovadna vaja, katero je izvrševalo 16 izvrstno izvežbanih učencev 4. razreda na navpičnih plezalicah in lestvah, na bradlu in drogu pod vodstvom g. učitelja Čeha tako spretno, da smo se kar čudili. Deček je potem slavil presvetlega cesarja v lepi deklamaciji »Avstrija se klanja Njegovemu Veličanstvu cesarju Francu Jožetu I.«, deklice pa so zapele »Avstrija moja«. Ko se je deklica zahvalila učitelstvu za njega trud in ljubezen, povzel je besedo g. načelnik Kukovec, ter je z jedrnatimi besedami govoril otrokom, osobito onim, kateri so to šolo dovršili, in pa starišem o imenitnosti šole sploh in telovadnega poduka posebej ter se spominjal h honcu presvetlega cesarja, kateremu so zaklicali otroci

in poslušalci trikratni navdušeni »živio!«. Učenci in učenke zapojó skupno 1. in 4. kitico cesarske pesmi. Potem je bila razdelitev odpustnic, šolskih naznanil in primernih daril telovadcem. S tem je bila sklepna slavnost končana. Omeniti mi je še bogate izložbe ženskih ročnih del, katera nas je prepričala, da so se deklice mnogo koristnega in lepega naučile. Želimo naši Franc-Jožefovi šoli prav lepo prihodnost!

Iz Celja. (»Dijaška kuhinja v Celju.«) [Konec.] Franc Strelec, krčmar v Bukoveh, 50 kr.; Eduard Janžek, župnik v Sevnici, 2 fl.; dr. U. Lemež, odvetnik v Slov. Bistrici, 5 fl.; Jurij Schechel v Gornjem gradu, 1 fl.; Franc Skubic, zdravnik v Velenju, 3 fl.; Martin Šket, župnik pri Sv. Rupertu nad Laškimi, 5 fl.; dr. Weingerl v Gradcu, 5 fl.; Ana Dimnik v Trbovljah, 2 fl.; Jakob Bovha, obč. predstojnik v Veračah, 2 fl.; okrajni zastop v Kozjem, 10 fl.; Makso Lapornik v Št. Lenartu pri Laškem trgu, 1 fl.; Anton Turnšek, veletržec v Nazarji, 5 fl.; Matija Frece, župnik v Belih vodah, 5 fl.; Franjo Klepač, župnik v Razboru, 2 fl.; dr. Josip Muršec v Gradcu, 5 fl.; Iv. Glinski, Spodnji Rož, 1 fl. 50 kr.; Ivan Horjak, kaplan v Šmartnu pri Slov. Gradcu, 5 fl.; županstvo trg Vransko, 5 fl.; dr. Jos. Vrečko, odvetnik v Celju, 3 fl.; Franc Hrašovec v Gradcu, 1 fl.; Jernej Vurkelc, kaplan v Gornjem gradu, 2 fl.; grof J. Nugent 10 fl.; Jož. Heržič, župnik na Sp. Polskavi, 5 fl.; Ant. Šlander, župnik v Starem trgu, 5 fl.; Ant. Podvinski, kaplan v Sevnici, 1 fl.; Jožef Podgoršek, veleposestnik v Št. Jurju, 2 fl.; Alojzij Berdnik v Zrečah, 2 fl.; Norbert Zanier, veletržec v Št. Pavlu, 5 fl.; Dom. Kurent, tajnik v Sevnici, 1 fl.; Jurij Vtičar, župnik na Prevorji, 2 fl.; Ivan Končan v Sevnici 60 kr.; Maks Robič, pos. v Središču, 2 fl.; Mihael Novak, c. kr. sodnik v Kostanjevici, 5 fl.; Sebast. Kotzbek, c. kr. davkar v Lipnici, 2 fl.; Anton Reich, c. kr. kontr. v Gradcu, 5 fl.; dr. Benjamin Ipavc v Gradcu, 3 fl.; posojilnica v Makolah, 20 fl.; Val. Mikuš, kaplan v Št. Jurji ob juž. žel., 5 fl.; Ivan Kodela, c. kr. finančni stražnik v Trstu, 50 kr.; Iv. Zadravec, kaplan na Prihovi, 1 fl.; Posojilnica v Pišecah, 5 fl.; Posojilnica na Vranskem, 10 fl.; Posojilnica v Gornjem gradu, 10 fl.; Jakob Kranjc, prov. v Olimji, 2 fl.; Ivan Kranjc v Št. Ilju pri Gradiču, 5 fl.; Anton Ravšl, provisor na Sladki gori, 1 fl.; F. Šmave, kolar v Gradcu, 1 fl.; Posojilnica v Celju, 300 fl.; okrajni zastop v Šmarjah, 30 fl.; Posojilnica v Framu, 10 fl.; okrajni zastop v Šoštanju, 10 fl.; gospa Roza Špindler v Brežicah od sledečih nabrane zneske: dr. Fran Rozina in Firbas, 4 fl.; dr. Guido Srebre, 3 fl.; J. Kočevar, 2 fl.; Leopold Schwentner, 2 fl.; Jož. Agreš, 1 fl.; Jož. Šetinc, 1 fl.; Anton Špindler, 1 fl.; Ig. Zupan, 1 fl.; Ant. Matkovič, 1 fl.; Jož. Mesiček, 2 fl.; Umek in Varlec, 1 fl.; Fran Ferenčak, 5 fl.; Mihael Jezovšek, c. kr. notar na Vranskem, v Šentakovi gostilni od zbranih Vrančanov kot odkup za novoletna vošila darovani znesek, 10 fl.; strelec v Šmarjah po g. S. Wutt-u, 10 fl.; županstvo trg Mozirje, 10 fl.; dr. Jož. Serbec, odvetnik in deželni poslanec v Celju, 10 fl.; Doljan Karol v Zagrebu, 5 fl.; dr. Albin Poznik, c. kr. notar v Rudolfovem, 2 fl.; Blaž Robida, posestnik v Celju, 2 fl. — Vsi darovi tekom IX. društvenega leta znašajo torej 1172 fl. 10 kr., razdelilo se je pa tekom minolega šolskega leta 6072 kosil po 20 kr., torej se je izplačalo za hrano 1214 fl. 40 kr., dale so se tudi izvanredne podpore revnim dijakom v gotovini 14 fl. 50 kr. Vsi stroški znašajo torej 1228 fl. 90 kr., če primerjamo dohodke po 1172 fl. 10 kr., se pokaže primanjkljaj za preteklo društveno leto po 56 fl. 80 kr., kateri se je moral pokriti iz slučajnih prebitkov poprejšnjih let. — Vsem blagim darovateljem izrekamo s tem najtoplejšo zahvalo ter se priporočamo v imenu učeče se uboge mladine za nadaljne

podpore in naklonjenost. Milodari naj se blagovolijo posiljati pod naslovom: »Dijaška kuhinja v Celji«. Slavno občinstvo dovolimo si uljudno opozoriti, da dobiva mnogo revnih dijakov tudi v tukajšnjem kapucinskem samostanu brezplačno toplo hrano; zaradi tega prosimo daritelje, katerim ni mogoče dajati lahko darov v gotovini, da bi blagovolili doposlati darove tukajšnjemu kapucinskemu samostanu, bodi-si poljske ali druge za kuhinjo pripravne pridelke n. pr.: krompir, fižol, grah, kašo, moko, maslo, slanino itd. Letošnji občni zbor je bil v celjski čitalnici dne 16. septembra.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. Veličanstvo svetli cesar pridejo prihodnji ponedeljek s saksonskim kraljem na gornje Štajarsko na lov. — Avstrijski škofje so poslali tolažilno pismo sv. očetu o 20. septembru. — V 2. razredu so pri občinskih volitvah v dunajski mestni zastop krščanski volilci zmagali v 16 okrajih. Protisemitje ima sedaj 78 mestnih odbornikov, židovski liberalci pa le 14. Danes so volitve v 1. razredu. — Okoli 20tisoč delavcev je v nedeljo v Praterju razgrajalo za občno volilno pravico.

Česko. Mladočehom sv. vera ni ljuba; kajti izključili so iz svoje srede poslanca ni pribramskega župana Mixa, ker se je udeležil katol. shoda. — Volitve v deželni zbor bodo koncem oktobra. — Liberalcu Russu so poslala nezaupnico mesta Homutov, Prostejev in Vipert.

Tirolsko. Volitve v deželni zbor bodo dne 4., dne 6., dne 7. in dne 9. novembra. Posebno zanimive bodo volitve na južnem Tirolskem, kjer bode gotovo Badenijeva vlada napela vse sile, da bi pripomogla do zmage takim možem, ki pridejo v zbor.

Štajarsko. Svetli cesar so sicer bili že po binokstih v Gradcu; toda dozdaj še noben graški velikaš ni dobil nikakšnega odlikovanja. Med Gradčani je preveč Bismarkovcev. Pač pa so svetli cesar dali te dni 50tisoč gold. namestniku Kübecku, da si kupi hišo, kjer bo potem živel v pokoju.

Koroško. »Katol. politično in gospodarsko društvo za Slovence« napravi dne 6. oktobra shod v Hodišah. — Dne 1. oktobra se bode v Celovcu odprla trgovinska šola. — »Bauernbund« je v nedeljo imel shod v Bovljah; pa nemškutarjem se je slabo godilo. Ghona je pošteno okrcal g. Val. Podgore, Kirschnerja pa baron Manndorff. Ghon je komaj ujel zaupnico. — V Celovcu nameravajo sezidati nepotreben nemški »Ver-einshaus«.

Kranjsko. Umrl je na Šmarni gori slov. pisatelj g. Franc Štrukelj. — »Laibacher Schulzeitung« prav pridno razširja nemškutarijo iz brezverstvo. In čudno, list ureduje c. kr. gimnazijski profesor Fl. Hintner! — Ljubljanski hišni posestniki so precej počasni s popraviljanjem hiš. Kmalu pa bode dogotovljena nova deželna bolnišnica.

Primorsko. Na večer pred 20. septembrom so lahonski pobalini v Trstu grdo razgrajali zoper papeža in Avstrijo. — Goriski deželni šolski svet je po razsodbi upravnega sodišča izdal že dva ukaza, da mora gorisko mesto do 15. septembra ustanoviti slovensko ljudsko šolo; toda mestni zastop se za to ne zmeni. »Slogina« slov. šola pa ima sedaj 464 otrok. — V skupini mest in trgov je bil v Tolminu izvoljen deželni poslanec dr. Tuma; slov. veleposestniki pa so večeraj izvolili Al-freda grofa Coroninija, Klančiča in Rojca.

Hrvaško. Svetli cesar pridejo v Zagreb dne 14. oktobra in ondi ostanejo dva dni. Med drugimi pride z njimi tje tudi ogerski ministerski predsednik Banffy. — V Zagrebu so občinske volitve dokončane po novem mestnem redu. Madjaroni imajo 36 zastopnikov, pravaši pa samo 14.

Ogersko. Te dni je izšel pastirski list ogerskih škofov. V njem učijo vernike, da je sv. zakon zakrament in kako se imajo obnašati proti civilnemu zakonu, ki je poskušnja za ogerske katoličane. — Državni zbor se snide dne 26. septembra in dne 30. septembra bode že razpravljaj o nerešenih cerkvenih predlogah.

Vnanje države.

Rim. Na večer dne 19. sept. so šli sv. oče Leon XIII. z nekaterimi duhovniki v cerkev sv. Petra, da so dalj časa molili nagrobu sv. Petra. Tako so v molitvi iskali pomoči za dan 20. sept.

Italijansko. Hrupno slavljenje 20. septembra je trajalo 4 dni. Dne 20. septembra se je odkril Garibaldi-jev spomenik; govoril je stari grešnik Crispi, ter zlasti hotel dokazati, da papež ne potrebujejo Rima in dežel. Vse komedije so bile neperjene zoper papeža, pa nekaj tudi proti Avstriji, ker naš poslanik ni hotel zastav razobesiti.

Francosko. Ruski minister vnanjih zadev Lobanov je te dni bil pri velikih vojaških vojah. Predsednik republike Faure mu je podelil veliki križec častne legije. Tudi vsi ruski, pri vojaških vajah navzoči častniki so dobili odlikovanja. S tem se zaveza Francije z Rusijo spopolnjuje.

Nemško. Cesar Viljem in nekateri dvorniki zahtevajo najodločnejše postopanje proti socialistom. Kancelar, knez Hohenlohe, pa o izjemnih naredbah nič noče slišati; zato se govori, da knez Hohenlohe v kratkem odstopi. Zoper njega boja posebno rujejo odlični konservativci.

Bolgarsko. Nekateri časniki jako ostro pišejo zoper kneza Ferdinandanda. Vlada pa si zna pomagati. Urednik časopisa »Narodna svoboda« je že obsojen in sicer v petletno ječo. Ministerski predsednik Stojlov je prav tako začel vladati, kakor o svojem času Stambulov.

Turško. Blizu mesta Kaneje na otoku Kreta so roparji več ljudi, tudi tujcev pomorili ter požgali njihova poslopja. Vsled tega so se konzuli pritožili pri namestniku sultanovem. Ker pa ta ničesar ni ukrenil, zbrali so se dne 15. sept. vnanji državljani ter zahtevali družega, odločnega namestnika.

Afrika. Na Madagaskarju bodo kmalu francoski vojaki dospeli v mesto Tananarivo. Zato je res skrajni čas; kajti število francoskih vojakov se je znatno zmanjšalo. Bolnišnice so prenapolnjene z bolnimi vo-jaki in zdravnikov primanjkuje.

Za poduk in kratek čas.

Prof. Jožef Lendovšek †.

»Umrl je mož!«

Prežalostna novica je pretresla te dni slovenske rodoljube, novica, da je po dolgem bolehanju zatisnil k zadnjemu počitku oči gospod Jožef Lendovšek, c. kr. gimnazijski profesor v Beljaku. Na Malem Strmcu nad Vrbo, kjer mu je skrbno stregla v krščanski ljubezni gospá Weinländer-jeva, preminol je dne 19. sept. ob 11. uri po noči v najlepši moški dobi 42 let!